

Kvalifikationskrav beslutade 2023-06-21

Yrke: Träarbetare

Område	Delområde	KUNSKAP		FÄRDIGHET	ANSVAR OCH SJÄLVSTÄNDIGHET
		Fakta	Förståelse		
Inriktning: Husbyggnad					
BYGGHANDLINGAR	Bygghandlingar	Ska översiktligt kunna beskriva; - olika typer av bygghandlingar och dess olika status enligt byggbranschens standardavtal så som kontrakt, ritningar, byggbeskrivningar, AMA och AB. - myndigheters regelverk, lagar som exempelvis Arbetsmiljölagen	Ska övergripande kunna förklara; - bygghandlingarnas roll och funktion i byggprocessen	Ska kunna; - inhämta relevant information ur kontrakt, avtal, AMA, regelverk och standarder (Teori)	
BYGGHANDLINGAR	Avtal	Ska översiktligt kunna; - beskriva entreprenadavtal för byggarbete	Ska övergripande kunna förklara; - vikten av att upprätta och följa avtal samt konsekvenserna av att inte följa regelverk och avtal (vite, bötesföreläggande). Exempel på avtal AB 04 Allmänna bestämmelser utförande entreprenad, ABT 94 Allmänna bestämmelser totalentreprenad, ABU 04 Allmänna bestämmelser gällande underentreprenader, ABM 07 Allmänna bestämmelser gällande materialleveranser		
BYGGHANDLINGAR	Byggregler	Ska översiktligt kunna beskriva; - de regler och myndighetsbeslut som styr byggandet, kontroller, kvalitetskrav och besiktningar			
BYGGHANDLINGAR	Ritningsläsning	Ska kunna beskriva; - skalor, vyer, ritningstyper, specifikationer, symboler, måttsättningsprinciper, ritningshuvud och revideringar enligt standarden SIS Bygghandlingar (tidigare Bygghandlingar 90)	Ska kunna förklara; - byggritningens utformning och uppbyggnad	Ska kunna; - ur ritningsunderlag ta fram nödvändig information för det aktuella momentet	Ska självständigt kunna; - använda informationen från olika typer av bygghandlingar som grund för att utföra arbetet

Yrke: Träarbetare

Område	Delområde	KUNSKAP		FÄRDIGHET	ANSVAR OCH SJÄLVSTÄNDIGHET
		Fakta	Förståelse		
BYGGHANDLINGAR	Digitaliserade bygghandlingar	Ska kunna beskriva; - Byggnadsinformationsmodeller (BIM) och vanligen förekommande digitala verktyg i byggprocessen	Ska kunna förklara; - hur digitala hjälpmedel används på byggarbetsplatser	Ska kunna; - ur digitala handlingar ta fram nödvändig information för det aktuella momentet *	Ska självständigt kunna; - använda informationen från olika typer av digitala bygghandlingar som grund för att utföra arbetet *
BYGGPROCESSEN	Arbetsplatsen	Ska översiktligt kunna beskriva; - parternas roll på arbetsmarknaden - avtal och lagar som reglerar anställningen - yrkesutbildningsavtalet	Ska kunna förklara; - partsförhållandena med anställningsavtal samt kollektivavtal		
BYGGPROCESSEN	Byggprocessen	Ska översiktligt kunna beskriva; - byggprocessens skeden, entreprenadformer, aktörer, yrken, funktioner och roller - grunderna för samverkan i arbetslag och med olika yrkesgrupper	Ska kunna förklara; - byggprocessens olika skeden; projektering, produktion och förvaltning	Ska kunna; - utföra arbetsmoment i rätt ordning inom aktuellt yrke	Ska självständigt kunna; - planera och utföra sitt dagliga arbete inom ramen för det aktuella yrket
BYGGPROCESSEN	Hållbart byggande	Ska kunna beskriva; - begreppet hållbart byggande	Ska kunna förklara; - de olika aktörernas roll i en byggprocess för ett hållbart byggande	Ska kunna; - bidra till ett hållbart byggande inom t.ex. materialhantering, förbrukning, återanvändning och hantering av restprodukter (Teori)	
BYGGPROCESSEN	Arkitektur	Ska översiktligt kunna beskriva; - arkitektens roll och arkitektur genom tiderna - vanliga termer, former och funktioner	Ska övergripande kunna förklara; - arkitektens roll och påverkan i byggprocessen		
BYGGPROCESSEN	Konstruktion	Ska översiktligt kunna beskriva; - konstruktörens roll - vanliga termer, former och funktioner	Ska övergripande kunna förklara; - konstruktionens koppling till byggnadens form, funktion och bärförmåga	Ska kunna; - utföra arbete utifrån ritningar och anvisningar inom ramen för aktuellt yrke	Ska självständigt kunna; - planera och genomföra sitt arbete utifrån ritningar och anvisningar inom ramen för aktuellt yrke
BYGGMATERIAL OCH YTTRE MILJÖ	Byggmaterial	Ska kunna beskriva; - de vanligast förekommande byggmaterialen avseende användningsområde, kvalitet, egenskaper, kostnader samt hälso- och miljöaspekter; betong, stål, trä, tegel, plaster och isolermaterial	Ska kunna förklara; - materials egenskaper med fokus på beständighet, funktion och användningsområden samt miljöpåverkan från vanliga byggmaterial	Ska kunna; - välja rätt material utifrån konstruktion, funktion och föreskrifter/produktblad	Ska med visst stöd kunna; - välja rätt material för ett givet arbete

Yrke: Träarbetare

Område	Delområde	KUNSKAP		FÄRDIGHET	ANSVAR OCH SJÄLVSTÄNDIGHET
		Fakta	Förståelse		
BYGGMATERIAL OCH YTTRE MILJÖ	Avfallshantering, Källsortering och återvinning	Ska kunna beskriva; - källsortering och återvinning av material på en byggarbetsplats	Ska kunna förklara; - hur olika byggmaterial tillhör vanliga fraktioner i samband med källsortering	Ska kunna; - utföra källsortering och återvinning på byggarbetsplatser	Ska självständigt kunna; - hantera byggmaterial i samband med källsortering och återvinning
BYGGMATERIAL OCH YTTRE MILJÖ	Farliga ämnen	Ska översiktligt kunna beskriva; - olika farosymboler och farliga ämnen såsom asbest, kvartsdamm, isocyanater, lösningsmedel, oljor och bränslen	Ska kunna förklara; - riskerna med att utsättas för dessa typer av ämnen - grundläggande sätt att skydda den egna kroppen och den yttre miljön från att utsättas för farliga ämnen	Ska kunna ta fram information gällande kemikalier och andra farliga ämnen från respektive produktblad.	Ska med viss handledning kunna; - på ett säkert sätt hantera produkter och material enligt säkerhetsdatablad och farosymboler
TRANSPORT OCH LAGRING	Transportteknik, lagring och förvaring	Ska översiktligt kunna beskriva; - tillämpliga transport- och förvaringssätt för olika slags byggnadsdelar och byggmaterial	Ska kunna förklara; - täckning, förvaring och hantering av byggnadsdelar och byggmaterial så att de inte skadas	Ska kunna; - hantera transporter och förvaring av material på arbetsplatser	Ska självständigt kunna; - hantera förvaring och transport av byggmaterial i produktionen
SÅKRA LYFT	Lyftteknik och kommunikation	Ska kunna beskriva; - lyftteknik och lastkoppling i samband med transport av byggnadsdelar och byggmaterial - kommunikation med maskinförare genom handsignal och/eller kommunikationsradio	Ska kunna förklara; - krav på säkerhet och dess konsekvenser vid lyftteknik och lastkoppling		
BYGGTEKNIK OCH BERÄKNINGAR	Byggkonstruktioner	Ska kunna beskriva; - de vanligaste bygg- och anläggningskonstruktionerna, deras egenskaper och verkningsätt	Ska kunna förklara; - skillnaden mellan olika konstruktioner och deras egenskaper - konstruktioners egenskaper ur ett bärförmåge- och beständighetsperspektiv		
BYGGTEKNIK OCH BERÄKNINGAR	Byggnadsfysiska egenskapskrav och lösningar	Ska kunna beskriva; - de vanligast förekommande byggmaterialens egenskaper och användningsområden avseende värme, fukt, ljud och brand	Ska kunna förklara; - materials egenskaper och koppling till funktion och användningsområde	Ska kunna; - inhämta information om utförande av byggtekniska lösningar genom produktblad, monteringsanvisning och AMA (Teori)	
BYGGTEKNIK OCH BERÄKNINGAR	Mätningsteknik	Ska kunna beskriva; - de vanligast förekommande mätverktygen och deras användningsområden	Ska kunna förklara; - toleranskrav, felkällor och dess konsekvenser i samband med mätning och utsättning	Ska kunna; - använda de vanligaste mätverktygen för vanligt förekommande mätningar	Ska självständigt kunna; - välja och använda lämpligt mätverktyg för den mätning som ska utföras

Yrke: Träarbetare

Område	Delområde	KUNSKAP		FÄRDIGHET	ANSVAR OCH SJÄLVSTÄNDIGHET
		Fakta	Förståelse		
BYGGTEKNIK OCH BERÄKNINGAR	Yrkesmatematik	Ska kunna; - de fyra räknesätten, enklare formelräkning och enkla geometriska beräkningar	Ska kunna förklara; - grundläggande metoder för beräkning; vikt, volym och area.	Ska kunna; - med omdöme och rimlighetsbedömning tillämpa matematik vid problemlösning. Till exempel kunna beräkna; -vikter, volym och area för beräkning av materialåtgång och beställning av material.	Ska självständigt kunna; - lösa enklare byggtkniska beräkningar
MASKINER OCH VERKTYG	Verktyg och maskiner	Ska kunna beskriva; - de för branschen vanligast förekommande verktygen och maskinerna - de vanligast förekommande riskerna i samband med användning av verktyg och maskiner med avseende på buller, vibrationer, dammalstring, risk för skador på händer, ögon och andra kroppsdelar - hjälpmedel för att anpassa verktyg och maskiner så att man minskar hälsopåverkan och felaktiga arbetsställningar - hur man handhar och vårdar de i branschen vanligast förekommande verktygen och maskinerna	Ska kunna förklara; - valet av verktyg och maskin i förhållande till arbetsmomentet, arbetsmiljön och hälsan	Ska kunna; - ur instruktionsmanualer och regelverk söka information om handhavande, vård och dagligt underhåll av de i branschen vanligast förekommande verktygen och maskinerna	Ska självständigt kunna; - avgöra om aktuella maskiner och verktyg är lämpliga för det tilltänkta arbetet
MASKINER OCH VERKTYG	Verktyg och maskiner	Ska kunna de engelska översättningarna för de vanligast förekommande verktygen och maskinerna.			

Yrke: Träarbetare

Område	Delområde	KUNSKAP		FÄRDIGHET	ANSVAR OCH SJÄLVSTÄNDIGHET
		Fakta	Förståelse		
ARBETSMILJÖ, HÄLSA OCH SÄKERHET	Arbetsmiljö grund, praktiskt förebyggande arbetsmiljöarbete och riskbedömning	Ska översiktligt kunna beskriva; - arbetsmiljölagar och regler, praktiskt förebyggande arbetsmiljöarbete - Arbetsmiljöverkets föreskrifter - arbetsmiljöarbetets organisation på en byggarbetsplats - arbetsledningens och skyddsombudens roller och uppgifter och hur man på en arbetsplats ska förhålla sig till arbetsmiljöplanen, dess syfte och funktion - de vanligaste förekommande riskerna på arbetsplatsen och hur man förebygger dessa genom riskanalys - innebörden av begreppet personlig skyddsutrustning - regler och krav gällande brandfarliga och heta arbeten	Ska kunna förklara; - den prioritet som arbetsmiljö och säkerhet har på arbetsplatsen - individens ansvar för att säkerställa sin egen och andras goda arbetsmiljö samt det personliga ansvar man har att följa den för arbetsplatsen upprättade arbetsmiljöplanen. - arbetsuppgifter som kräver behörighetsgivande utbildning - vad man avser med begreppen rättighet, skyldighet och ansvar kopplat till att använda skyddsutrustning - samband mellan regelverk, personlig säkerhet och riskbedömning för att minimera tillbud - hur och var man rapporterar tillbud	Ska kunna; - vara delaktig i arbetsmiljö- och säkerhetsarbetet för arbetsuppgifter inom det egna yrket - tillgodogöra sig information ur föreskrifter och regelverk, som exempelvis Arbetsmiljöverkets föreskrifter, gällande säkerheten på arbetsplatsen för att kunna planera, riskbedöma och på ett säkert sätt utföra det dagliga arbetet	Ska självständigt kunna; - planera för- och på ett säkert sätt utföra eget arbete i daglig produktion - i samverkan med övriga på arbetsplatsen medverka i arbetsmiljöarbetet och delta i genomförandet av de åtgärder som behövs för att åstadkomma en säker arbetsmiljö - följa givna föreskrifter samt använda de skyddsanordningar och iaktta den försiktighet i övrigt som behövs för att förebygga ohälsa och olycksfall - kunna välja och använda rätt personlig skyddsutrustning för de egna arbetsuppgifterna i dagligt arbete
ARBETSMILJÖ, HÄLSA OCH SÄKERHET	Riskbedömning	Ska kunna beskriva; - risker på arbetsplatsen och hur man förebygger dessa genom riskanalys och aktivt arbetsmiljöarbete - de risker som finns vid maskinarbete samt förebyggande säkerhetsarbete vid arbetsplatsen - innebörden av föreskrifter och bestämmelser för maskinarbete i närhet av starkström	Ska kunna förklara; - sambanden mellan regelverk, personlig säkerhet och riskbedömning vid maskinarbeten för att minimera tillbud - innebörden av begrepp som skyddsrand och det egna ansvaret med att använda skyddsutrustning - eget och andras ansvar gällande elsäkerhet och behörigheter för att arbeta med starkström - begreppen EBR byggmetoden och ESA elsäkerhet	Ska kunna; - medverka i ett kontinuerligt arbetsmiljöarbete för att säkerställa sin egen och andras arbetsmiljö - upprätta och följa en enkel riskanalys/riskbedömning	Ska under handledning kunna; - upprätta och sedan självständigt följa en riskanalys/riskbedömning Ska självständigt kunna; - vara delaktig i att säkerställa sin egen och andras arbetsmiljö, samt bedöma risker.
ARBETSMILJÖ, HÄLSA OCH SÄKERHET	Personlig skyddsutrustning	Ska kunna beskriva; - vilken personlig skyddsutrustning som behövs för arbetet (kläder, skor m.m.) - när och hur personlig fallskyddsutrustning ska användas	Ska kunna förklara; - regler och krav gällande den personliga skyddsutrustningen - vikten/ansvaret för daglig tillsyn och årlig kontroll av utrustning som fallskyddsutrustning, flytväst och m.m.	Ska kunna; - följa anvisningar och regler gällande användandet av den personliga skyddsutrustningen	Ska självständigt kunna; - ansvara för att använda och vårda sin personliga skyddsutrustning

Yrke: Träarbetare

Område	Delområde	KUNSKAP		FÄRDIGHET	ANSVAR OCH SJÄLVSTÄNDIGHET
		Fakta	Förståelse		
ARBETSMILJÖ, HÄLSA OCH SÄKERHET	Olyckor och tillbud	Ska kunna beskriva; - de vanligast förekommande riskerna i arbetet på en byggarbetsplats och hur de förhindras, samt tillbudshantering	Ska kunna förklara; - risker och åtgärder för att förebygga olyckor samt kunna förklara hur och var man rapporterar dessa	Ska kunna; - utföra de åtgärder som krävs för att minimera risker för sig själv som yrkesarbetare, maskiner och tredje man	Ska självständigt kunna; - hantera maskiner och verktyg på ett sätt så att olyckor undviks
ARBETSMILJÖ, HÄLSA OCH SÄKERHET	Olyckor och tillbud	Ska kunna grundläggande uttryck på engelska för kommunikation kring nödlägesrutiner, första hjälpen, förebyggande brandskydd och elsäkerhet.			
ARBETSMILJÖ, HÄLSA OCH SÄKERHET	Elsäkerhet	Ska kunna beskriva; - vad som menas med tillfälliga och permanenta elinstallationer på byggarbetsplatser	Ska kunna förklara; - risker som finns med elutrustning och de begränsningar som gäller samt vilka ingrepp som får göras av den som inte är elektriker. Exempelvis riskerna med en kortslutning eller rent av brand kopplade till att använda en kabelvinda.	Ska kunna; - planera, förbereda och använda elutrustning på byggarbetsplatsen på ett säkert sätt	Ska självständigt kunna; - ansvara för att undvika elrelaterade risker i form av överbelastning, användning av felaktig eller skadad utrustning
ARBETSMILJÖ, HÄLSA OCH SÄKERHET	L – ABCDE	Ska kunna beskriva; - en första hjälpen insats enligt L-ABCDE	Ska kunna förklara; - rutiner och första hjälpen vid ett olycksfall och hur man bör agera vid en inträffad händelse. Exempelvis larma, rädda, släck, sår och fallskador, hjärtstopp och dylikt.		
ARBETSMILJÖ, HÄLSA OCH SÄKERHET	Behörighetsutbildningar	Ska kunna beskriva; - varierande typer av arbetsuppgifter som kräver behörighetsgivande utbildning och vad det innebär			
ARBETSMILJÖ, HÄLSA OCH SÄKERHET	Psykosocial arbetsmiljö	Ska kunna beskriva; - den psykosociala arbetsmiljön och vilka faktorer som kan påverka individen i sitt arbete	Ska kunna förklara; - hur olika faktorer påverkar den psykosociala arbetsmiljön och hur det berör den enskilde individen i sitt arbete	Ska kunna; - medverka i arbetet med den psykosociala arbetsmiljön på arbetsplatsen och ha ett inkluderande bemötande *	Ska självständigt kunna; - i samverkan med arbetsgivare och kollegor verka för en god psykosocial arbetsmiljö *
ARBETSMILJÖ, HÄLSA OCH SÄKERHET	Psykosocial arbetsmiljö	Ska kunna grundläggande uttryck på engelska för kommunikation kring psykosocial arbetsmiljö.			

Yrke: Träarbetare

Område	Delområde	KUNSKAP		FÄRDIGHET	ANSVAR OCH SJÄLVSTÄNDIGHET
		Fakta	Förståelse		
ARBETSMILJÖ, HÄLSA OCH SÄKERHET	Ergonomi och praktiskt förebyggande arbetsmiljöarbete	Ska kunna beskriva; - vikten av god ergonomi och hur kroppen påverkas av felaktiga belastningar eller arbetsställningar - olika ergonomiska hjälpmedels funktion och användningsområden	Ska kunna förklara; - sambandet mellan ergonomiska hjälpmedels funktion och användningsområden för att minska risken för arbetsskador	Ska kunna; - planera och förbereda för att utföra arbetet på ett ergonomiskt korrekt sätt	Ska självständigt kunna; - utföra arbetet enligt givna riskbedömningar avseende belastningar och arbetsställningar i det egna dagliga arbetet
Fördjupning: Trä					
UTSÄTTNING	Mätningsteknik/ utsättning	Ska kunna beskriva; - mättekniska metoder och begrepp för utsättning	Ska kunna förklara; - sambandet mellan ritning och måttsättning vid utsättningsarbete	Ska utifrån ritning eller en fixpunkt kunna planera för att; - utifrån baslinjer med måttband/mätinstrument mäta in planritningens detaljer	Ska under handledning kunna; - utifrån baslinjer mäta in planritningens detaljer - utföra mätningar med måttband/mätinstrument med utgångspunkt från baslinjer - utföra mätning av höjd med hjälp av avvägningsinstrument eller laser
FASADER	Fasadbeklädnad	Ska kunna beskriva; - fasadmaterial ur ett beständighetsperspektiv - fasadmaterial, infästningsmetoder och deras användningsområden	Ska kunna förklara; - begreppet luftning - begreppet panelindelning - de krav som gäller på hållfasthet och de regelverk som gäller för olika typer av fasader och deras respektive infästningsmetoder	Ska kunna; - med hjälp av bygghandling förbereda arbetet för en fasadbeklädnad	Ska självständigt kunna; - enligt bygghandlingar samt gällande krav och regler, utföra arbeten med en fasadbeklädnad
INREDNING	Snickerier och listning	Ska kunna beskriva; - olika typer av material för smygar, lister, foder och panel - olika typer av smygar, lister och foder deras benämningar och användningsområden samt infästning och infästningsavstånd - olika typer av träpanel och infästning	Ska kunna förklara; - smygar, lister och foders kvalitet och funktion samt snickeriarbetets betydelse för helhetsintrycket	Ska kunna; - med hjälp av bygghandling planera och förbereda arbete avseende snickeriarbeten som listning, fodring och beslagning med träpanel Ska självständigt kunna; - säkerställa rätt materialval för det planerade arbetet	Ska självständigt kunna; - montera smygar, lister och foder enligt gällande krav och instruktioner - kunna montera invändig träpanel enligt gällande krav och instruktioner
INREDNING	Beslagning	Ska kunna beskriva; - inredningsdetaljer samt förutsättningar för infästning av beslag	Ska kunna förklara; - vilka förutsättningar som gäller beroende på väggtyp och klassning av rum	Ska kunna; - montera inredningsdetaljer enligt gällande krav och instruktioner	Ska självständigt kunna; - utföra beslagning
INREDNING	Skåpmontage	Ska översiktligt kunna beskriva; - ett skåpmontage i exempelvis kök eller badrum. Ska kunna beskriva; - olika varianter av infästningar och skillnader avseende hållfasthet	Ska kunna förklara; - samband mellan infästningsunderlag och fästmetod - olika infästningsmetoder för att uppnå avsedd hållfasthet och stabilitet	Ska kunna; utifrån bygghandling eller annan instruktion planera och förbereda ett skåpmontage	Ska med visst stöd kunna; - utföra skåpmontage Ska under handledning kunna; - montera köksnickerier

Yrke: Träarbetare

Område	Delområde	KUNSKAP		FÄRDIGHET	ANSVAR OCH SJÄLVSTÄNDIGHET
		Fakta	Förståelse		
ISOLERINGSARBETE	Isolering – material	Ska kunna beskriva; - olika typer av isoleringsmaterial och deras respektive egenskaper	Ska kunna förklara; - hur isoleringsmaterial ska hanteras och lagras - isoleringsmaterialets egenskaper för att uppnå bästa funktion med hänsyn till kyla, värme, fukt, ljud och brand - fuktens negativa inverkan på isoleringens funktion	Ska kunna; - hantera, transportera och lagra isoleringsmaterial så att skador på materialet undviks - utifrån bygghandling identifiera rätt typ av isoleringsmaterial - enligt gällande kravställning och avsedd funktion välja rätt typ av isoleringsmaterial	Ska självständigt kunna; - hantera det specifika isoleringsmaterialet vid lagring, transport och montering på rätt sätt
ISOLERINGSARBETE	Isolering-yttervägg	Ska kunna beskriva; - en ytterväggs uppbyggnad - begreppen köldbrygga och kallras - begreppet installationsvägg	Ska kunna förklara; - funktionen hos ytterväggs olika delar tex vindskydd, lufttätning, diffusionsspärr och installationsvägg - bakomliggande orsak till köldbryggor och kallras	Ska kunna; - utifrån bygghandling identifiera rätt typ av isoleringsmaterial - enligt gällande kravställning och avsedd funktion välja rätt typ av isoleringsmaterial - mäta fuktkvot och avgöra rätt nivå för isoleringsarbetet	Ska med visst stöd kunna; - utföra isoleringsarbete enligt gällande kravställning med hänsyn till kyla, värme, fukt, ljud och brand
STOMKONSTRUKTIONER	Ytterväggar	Ska kunna beskriva; - olika typer av ytterväggar och deras uppbyggnad	Ska kunna förklara; - begrepp som syll, ståndare, hammarband, avvaxlingar och kortling - måttsättning med s-mått/cc-mått	Ska kunna; - utifrån bygghandlingar (ritningar eller annan instruktion) planera och förbereda ett arbete med att uppföra en ytterväggskonstruktion	Ska med viss handledning kunna; - uppföra en ytterväggskonstruktion
STOMKONSTRUKTIONER	Bjälklag	Ska kunna beskriva; - olika typer av bjälklag samt deras uppbyggnad och användningsområden	Ska kunna förklara; - begrepp som genomtrampningsskydd, spännvidd, bärlinor, kortlingar, krysskolvning och diffusionsspärr - måttsättning med s-mått/ cc-mått	Ska kunna; - utifrån bygghandlingar planera och förbereda för en bjälklagskonstruktion - där konstruktionen kräver det, planera för montage av genomtrampningskydd	Ska med viss handledning kunna; - montera ett bjälklag - där konstruktionen kräver det montera lufttätning
STOMKONSTRUKTIONER	Takkonstruktioner	Ska kunna beskriva; - olika typer av takkonstruktioner och deras användningsområden	Ska kunna förklara; - s-mått/cc-mått, taktyper, takkupa, fackverk - ingående delar och kunna de vanligaste begreppen i ett yttertak inklusive takstolar	Ska med visst stöd kunna; - utifrån bygghandlingar planera och förbereda uppförandet av en takkonstruktion	Ska med visst stöd kunna; - organisera och uppföra takkonstruktioner
STOMKONSTRUKTIONER	Prefab	Ska kunna beskriva; - olika typer av prefabkonstruktioner och deras användningsområden	Ska övergripande kunna; - förklara prefabricerade element i trä, volyelement (modulhus), plattbärlag, skalväggar och håldäck	Ska kunna; - med rätt fäst- och montagemetoder montera byggelement såsom väggar, bjälklag och takstolar	Ska med visst stöd kunna; - förbereda och utföra montage av byggelement

Yrke: Träarbetare

Område	Delområde	KUNSKAP		FÄRDIGHET	ANSVAR OCH SJÄLVSTÄNDIGHET
		Fakta	Förståelse		
STOMKOMPLETTERING	Montage innerväggar	Ska kunna beskriva; - olika klassningar av innerväggar - bärande och rumsavskiljande innerväggar	Ska kunna förklara; - s-avstånd/cc-avstånd, skruvavstånd, infästningar, kortlingar. Ska övergripande kunna förklara; - innerväggarnas egenskaper och koppling till klassning (funktionskrav) exempelvis ljud- eller brandklassad.	Ska kunna; - utifrån bygghandlingar planera och förbereda för uppföra bärande och rumsavskiljande innerväggar	Ska självständigt kunna; - uppföra en rumsavskiljande innervägg Ska med visst stöd kunna; - uppföra en bärande innervägg
STOMKOMPLETTERING	Montage innertak	Ska kunna beskriva; - olika typer av innertak - glespanel och diffusionsspärr	Ska kunna förklara; - innertakets uppbyggnad olika typer av material och funktion samt sätt att montera dessa - s-avstånd/cc-avstånd, skruvavstånd, infästningar	Ska kunna; - utifrån bygghandlingar inhämta information om material och montagekrav för ett innertak	Ska självständigt kunna; - utföra montage av glespanel och skivor i tak
STOMKOMPLETTERING	Montage dörrar och fönster	Ska kunna beskriva; - olika klassningar av dörrar och fönster - montage av fönster och dörrar - drevning /fogning	Ska övergripande kunna förklara; - fönster och dörrars egenskaper och koppling till klassning. Ska kunna förklara; - krav och regelverk som gäller för infästning av olika typer av fönster och dörrar	Ska kunna; - med hjälp av bygghandling förbereda arbetet för dörr- och fönstermontage	Ska självständigt kunna; - enligt gällande krav och instruktioner utföra montage av dörrar och fönster och tillhörande kompletteringar
STOMKOMPLETTERING	Undergolv	Ska kunna beskriva; - montage av undergolv på bjälklag av trä eller bärlag av betong eller stål - olika monteringsmetoder för undergolv - särskilda krav, material och monteringsmetoder i samband med golvvärme	Ska kunna förklara; - olika typer av undergolv avseende justering, material och montage - regler gällande infästningen av och dess funktion vid montage av ett undergolv	Ska kunna; - utifrån bygghandling planera och förbereda för montage av ett undergolv	Ska självständigt kunna; - utföra läggning av undergolv i trä och icke organiskt material (ex. gips)
STOMKOMPLETTERING	Ytskikt på golv	Ska översiktligt kunna beskriva; - golvmaterial och deras egenskaper. Ska kunna beskriva; - golvläggningsmetoder - materialval ur ett beständighetsperspektiv - krav avseende betongen gällande i undergolv	Ska kunna förklara; - begreppet flytande golv - regler för montage av trä- och laminatgolv på undergolv med golvvärme	Ska kunna; - med hjälp av bygghandling planera och förbereda arbetet med läggning av laminat, parkett och massiva trägolv	Ska självständigt kunna; - lägga klickgolv av laminat eller parkett

Yrke: Träarbetare

Område	Delområde	KUNSKAP		FÄRDIGHET	ANSVAR OCH SJÄLVSTÄNDIGHET
		Fakta	Förståelse		
STOMKOMPLETTERING	Trappor	Ska kunna beskriva; - trappors uppbyggnad, funktion och ingående delar	Ska kunna förklara; - en trappas uppbyggnad, namnge ingående delar och hur man beräknar steghöjd, stegdjup och trappans lutning - hur en trappa ska monteras och fästas i konstruktionen så att det möter kraven på hållfasthet och stabilitet	Ska kunna; - utifrån bygghandling eller annan instruktion beräkna måtten för plansteg och sättsteg till en trappa - utifrån bygghandling eller annan instruktion kunna planera och förbereda för en trappinstallation	Ska under handledning kunna; - montera en trappa *
YTTERTAK	Montage, taktäckning	Ska kunna beskriva; - olika typer av bärande underlag (bärverket, primär- och sekundär bärverk) och dess funktion i konstruktionen av ett yttertak - takfotens uppbyggnad - avslut av bärverk mot gavel,nock och genomföringar - regler gällande ventilation av yttertak, montage av genomföringar och anslutningar samt mot skorstenar som kan bli heta (förebyggande brandskydd)	Ska kunna förklara; - principerna för montage av de olika materialen, infästningar, skarvning och avslut mot/anslutning till genomföringar - montage av nockbräda, vindskiva, vattbräda och fotbräda (bräda/plåt) - regler (AMA och standardregler) och funktion för ventilation och insektsnät i takfot	Ska kunna; - utifrån bygghandlingar planera och förbereda för en taktäckning	Ska med visst stöd kunna; - utföra montage av det bärande underlaget
YTTERTAK	Montage, tätskikt	Ska kunna beskriva; - olika typer av underlagstäckningar och tätskikt och hur de ska läggas	Ska kunna förklara; - hur infästning och skarvning av underlagstäckning och tätskikt ska utföras - hur genomföringar ska utföras och tätas	Ska kunna; - utifrån bygghandlingar planera och förbereda för att montera underlagstäckning och tätskikt på tak	Ska självständigt kunna; - montera tätskikt
YTTERTAK	Taktäckning ytskikt	Ska kunna beskriva; - hur man räknar fram läktavstånd och väljer rätt material avseende ytskikt av takpannor eller plåt - olika typer av ytskikt och regler för montering	Ska kunna förklara; - infästningar och lägningsanvisningar	Ska kunna; - utifrån bygghandling och leverantörens anvisningar planera och förbereda för att montera ett ytskikt	Ska självständigt kunna; - lägga de vanligast förekommande typerna av ytskikt

Yrke: Träarbetare

Område	Delområde	KUNSKAP		FÄRDIGHET	ANSVAR OCH SJÄLVSTÄNDIGHET
		Fakta	Förståelse		
FORMBYGGNAD	Formbyggnad	Ska kunna beskriva; - olika typer av gjutformar, bärande och stödjande samt deras olika användningsområden - olika typer av formmaterial och deras användningsområden - begreppet formtryck - formens uppbyggnad samt behov av stöd/stämp - olika typer av ursparingar och deras användningsområden	Ska kunna förklara; - vad som påverkar valet av formsystem - gjutformens uppbyggnad och hur den ska stöttas och stämpas - ursparingars funktion Ska övergripande kunna förklara; - begreppet formtryck och hur det påverkar formen och ställer kraven på dess konstruktion	Ska kunna; - utifrån bygghandling eller annan instruktion planera och förbereda för en formbyggnad	Ska med visst stöd kunna; - utföra formsättning med såväl prefabricerad som platsbyggd form - utifrån bygghandlingar eller annan instruktion demontera form för väggar, pelare, balkar, lågform, ursparingar, trappor m.m.
BETONG OCH ARMERING	Armering	Ska kunna översiktligt beskriva; - armeringsritningens utformning, beteckningar och symboler - begreppet klipplängd - begreppen montering och monteringsinstruktioner	Ska översiktligt kunna förklara; - hur man läser en armeringsritning - varför armering måste utföras enligt ritning - hur man beräknar klipplängden för att bocka armeringsstänger och byglar - montering av armering för att få rätt täckande betongskikt - konsekvenserna av att inte få rätt täckande betongskikt mot armeringen	Ska kunna; - läsa en enklare armeringsritning	Ska med viss handledning kunna; - utföra enklare armering enligt ritning och säkerställa att krav på täckande betongskikt uppnås
BETONG OCH ARMERING	Betong	Ska övergripande kunna beskriva; - vad betong är, dess beståndsdelar och användningsområden - principerna för att gjuta med betong, arbetsmetoder för att fylla formen, fallhöjder, separation och vibrering. Ska kunna beskriva; - betongens spridning i formen och hur den genererar ett formtryck	Ska övergripande kunna förklara; - betongens konsistens, dess förmåga att breda ut sig i formen och behov av vibrering Ska kunna förklara; - begreppet formtryck och konsekvensen av detta tryck i förhållande till formens bärförmåga - hur gjutning med betong genomförs	Ska kunna; - under handledning utifrån bygghandling och instruktioner förbereda för en mindre gjutning	Ska under handledning kunna; - deltaga i och utföra enklare gjutningar
GRUNDLÄGGNING	Husgrunder	Ska kunna beskriva; - olika typer av husgrunder; kryppgrund (torpargrund), platta på mark, källargrund och plintgrund	Ska kunna förklara; - olika typer av husgrunder deras konstruktion och användningsområde	Ska kunna; - från bygghandling eller annan instruktion identifiera olika typer av husgrunder	